

Wiesław Skrobot

Gierłoż, gm. Ostróda, woj.
olsztyńskie, st. 19

Informator Archeologiczny : badania 22, 94

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ludzkiej na różnych poziomach chronologicznych opierały się na mało diagnostycznym technicznie i stylistycznie zbiorze ceramicznym (Inwentarz krzemienisty także bardzo fragmentaryczny). Tak więc obraz i zasoby materiałów ruchomych osadnictwa w poszczególnych okresach jest bardzo zdeformowany przez intensywną eksploatację stanowiska, szczególnie przez ludność kultury oksywskiej, wielbarskiej i w końcu przez obiekty związane z cmentarzyskiem. Zatem uzyskane dane mają zaledwie wartość identyfikacyjną, uniemożliwiając rekonstrukcję dynamiki osadnictwa na zbadanym wykopaliskowo fragmencie stanowiska.

Materiały z badań przechowywane są w Magazynie Instytutu Prahistorii UAM w Poznaniu.
Badania będą kontynuowane.

■ Drążgów Kolonia, gm. Ujęź, woj. lubelskie, st. 1 - patrz okres wpływów rzymskich.

**Franciszkowo Dolne,
gm. Hawa,
woj. olsztyńskie,
st. 2 i 3**

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie

Badania prowadził mgr Wiesław Skrobot. Finansowało BBIDZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

Osadę odkryto w trakcie badań AZP w 1986 r. Materiał zabytkowy z potwierdzeń obejmował - obok wczesnego średniowiecza - również inne okresy chronologiczne, szczególnie intensywnie występowała ceramika nowożytna. Obfitość materiału na powierzchni nie potwierdziła się w trakcie badań wykopaliskowych. Po wykonaniu przekroju przez formę terenową owalnego nasypu ziemnego, położonego w północnej partii stanowiska stwierdzono, że jest to rodzaj "ostańca" powstałego w wyniku wylicerania płasku w najbliższym otoczeniu formy. Potwierdziły to wykopy między Drwęcą a nasypem i gwałtownie urywające się ciągi warstwy kulturowej, która wystąpiła w nasypie.

Liczne wykopy, zawierające jedynie luźno rozrzucone fragmenty ceramiki o różnej chronologii i duże ilości żużli żelaznych, pozwalały wysunąć wniosek, że relikty osadnicze zostały zniszczone w okresie nowożytnym (XVI - XVII w.), z którym należy wiązać paleniska odkryte na północny zachód od nasypu.

Prawdopodobnie mniej zniszczona jest warstwa w lasu na południu od "ostańca", ale gęste posycie 25-letniego młodnika nie pozwalało na założenie wykopów.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

■ Gąsiki, gm. Gniewkowo, woj. bydgoskie, st. 18 - patrz okres wpływów rzymskich.

**Gierłoż, gm. Ostróda,
woj. olsztyńskie,
st. 19**

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Olsztynie

Badania prowadził mgr Wiesław Skrobot. Finansowało BBIDZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna

Osada wchodzi w skład kompleksu osadniczego o szerokim przekroju chronologicznym (od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza). Kompleks położony jest na piaszczystej wyspie dna pradoliny Drwęcy (pow. ok. 70 ha).

Rozpoznano północny kraniec osady odsłaniając relikty użytkowania tego terenu przynajmniej w dwóch okresach chronologicznych: pod warstwą kulturową związaną ze wczesnym średniowieczem stwierdzono pozostałości osadnictwa starszego; na granicy torfu i płasku wystąpiły mało charakterystyczne fragmenty ceramiki niezwykle słabo wypalanej, a także kości zwierzęce. W warstwie torfu odsłonięto prymitywną faszyndę o miąższości 40 cm, która nosiła ślady działalności ognia. Określenie chronologiczne reliktyw w torfie nie jest na tym etapie badań możliwe.

Granicą północną osady wczesnośredniowiecznej była linia styku płasku z torfem. Wśród obiektów wyróżniono fragment przyziemia naziemnego budynku zrębowego, dwukrotnie wystąpiła przekładka z dranic na podłożu 15 cm warstwy kulturowej, ponadto dwie jamy z dużą ilością węgla drzewnych i spalenizny. Odkryto także 8 owalnych obiektów o średnicach 40 - 80 cm i przekroju nieckowatym, których wypełniska stanowiła spalenizna i grudki stopionego (sprażonego) minerału, być może kredy. Funkcja tych obiektów nie jest jasna.

Materiał ceramiczny był znikomy, a to ze względu na peryferyjny charakter przebadanego fragmentu osady. Pewne cechy technologiczne jak też morfologiczne wskazują jednak, że osada egzystowała we wczesnych fazach wczesnego średniowiecza.

Konieczne są dalsze badania.